

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

For-prosjektet «Ut av Karantene»

Bransjemøtet potet – 20. januar 2026

Solveig Haukeland og Marit Skuterud Vennatrø

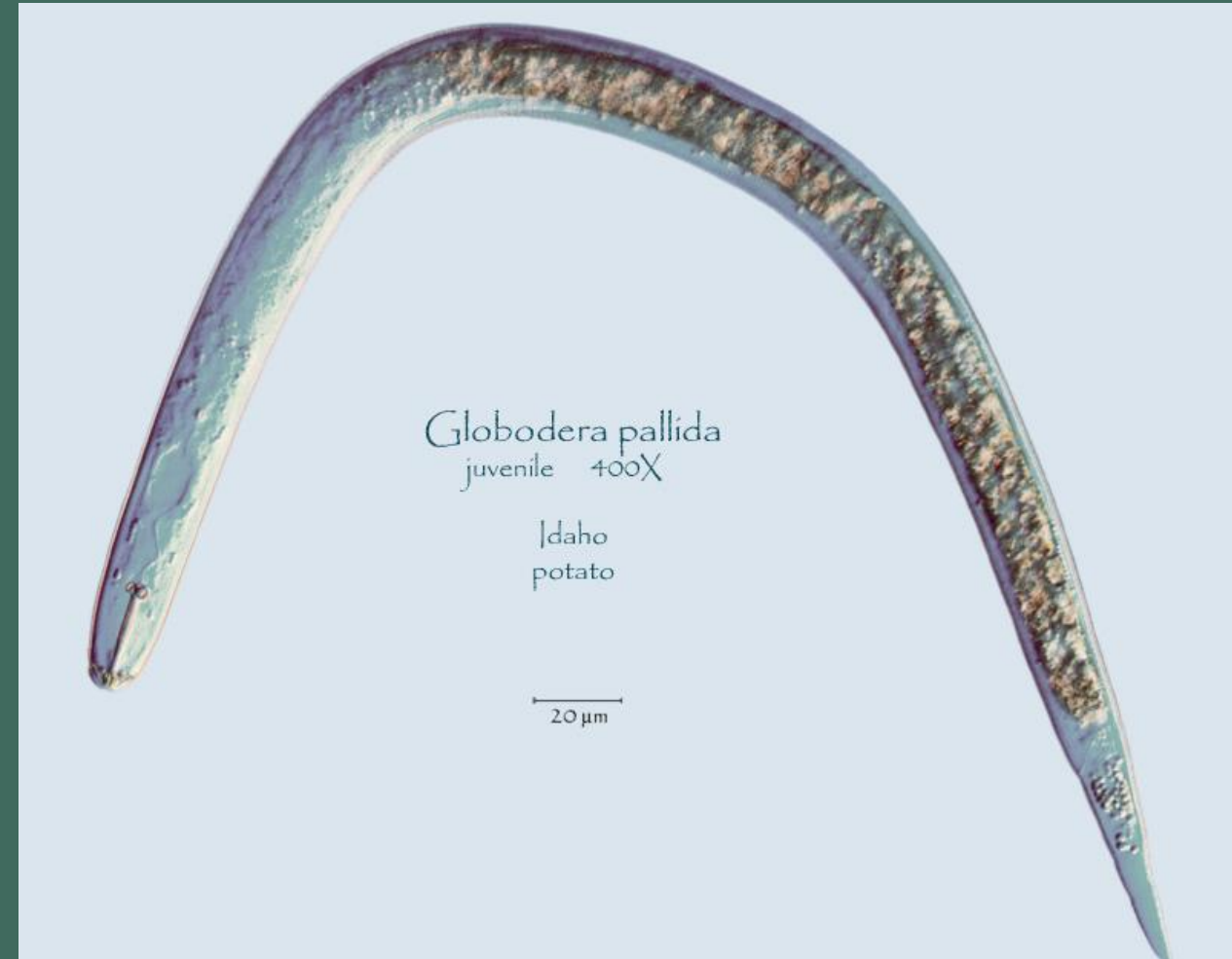

Hvit PCN (*Globodera pallida*)

- Stort skadepotensiale
- Overlever lenge uten vertsplante
- Vanskelig å bekjempe

Skiller seg fra gul PCN

- Større genetisk diversitet
- Resistens er mer kompleks
- Klekker ved lavere temperatur og over lengere tid

Streng regulering av hvit PCN

- PCN har vært regulert siden 1956
- Hvit PCN har vært regulert arts-spesifikt siden 1977
- Det er forbudt å dyrke potet i felt med hvit PCN, feltet legges i langvarig karantene

Begrenset utbredelse

.. det har gått mange år..

- Hva skjer med hvit PCN etter lang karantene under norske forhold?
- Hvordan har bruk av resistente sorter påvirket fordeling av gul og hvit PCN i Norge?
- Ny kunnskap om resistens mot hvit PCN og flere resistente sorter tilgjengelig

PCN - Ut av karantene

FFL/JA – forprosjekt

Prosjektperiode 2025-2026

Budsjett: 750.000

Prosjektleder: Solveig Haukeland

Hovedmål

Øke kunnskap om
overlevelse av hvit PCN i
karantenefelt

Resultatene vil være
viktige for NIBIOs
forvaltningstøtte til
Mattilsynet og fremtidig
forvaltningspraksis

Aktivitet 2025/26

- 40 jordprøver fra karantenefelt hvit PCN
 - Agder og Rogaland
 - Analyser for forekomst, vitalitet og infeksjonspotensiale
- Screening av resistens sorter i potetpanel fra Graminor

Flere PCN-relaterte prosjekter i 2026

Ut av karantene

- Fokus på hvit PCN
- FFL/JA – forprosjekt
- Ramme: 750.000
- 2025 - 2026

PrePaPotet

- Kostnadseffektiv patotype-test
- FFL/JA – forprosjekt
- Ramme: 750.000
- 2026 - 2027

OK-PCN

- Overvåkning og kartlegging
- 60 prøver i 2026
- Risikobasert utvalg
- 2026 →

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Takk for oppmerksomheten!

Solveig.haukeland@nibio.no og marit.vennatro@nibio.no

Husk at NIBIO tilbyr PCN analyse av jordprøver: www.planteklinikken.no

